

SREBRENIČKA HUTBA REISUL-ULEME DR. HUSEINA KAVAZOVIĆA

5. JULI 2024. GODINE

UDK/UDC 28-475(497.6Srebrenica)

Hvala Allahu, Gospodaru svjetova, Koji nas najtežim iskušenjima izlaže, pa nas uputi Svojoj milosti i dadne nam bezgranično i nepojmljivo strpljenje, nadu i smirenost.

Neka je spas i selam na Njegova miljenika i poslanika Muhammeda, na njegove strpljive sljedbenike u svim vremenima, na časne, hrabre i ponosne bajraktare dobra i mira među ljudima i svjetovima.

Njegovu milost molimo za časne šehide i sve nevine žrtve ljudskoga zla u svim vremenima, a naročito za naše dobre bosanske šehide.

Zemlja po kojoj hodamo i nadamo se miru i mirnom životu na njoj puno je dobra u sebe primila. Mnoge generacije naših pretходnika, nevinih i dobrodušnih, oplodile su njenu strukturu, zalile je iskonskim dobrom, veličanstvenom vjerom u Svevišnjeg i velikim svakodnevnim radom. Njihove časne i

neiskvarene žrtve, često djetinji nevine, obilježile su ovu zemlju za sva vremena.

Mnogo je događaja u našoj prošlosti koji su zauzeli svoje mjesto u našem pamćenju. Nažalost, mnogi su tragični i bolni, ali smo i na mnoge ponosni. U nama oni produbljuju međusobno razumijevanje, razvijaju uzajamno povjerenje i učvršćuju naše htijenje da hrabro hrlimo zajedničkom cilju: izgradnji stabilne i mirne domovine.

Genocid u Srebrenici, počinjen u julu 1995. godine, duboko se urezao u naše i pojedinačno i zajedničko pamćenje. I više od toga: to je kamen-međaš naše biološke egzistencije; razdjelnica ukupne naše fizionomije (mi od prije ne ličimo na sebe od poslije Genocida); naše godišnje okupljalište i izvorište svijesti o sebi i svijetu u kojem živimo.

Sve kasnije što se dešavalo pred našim očima, surovo i tragično, samo je upotpunjavalo sliku o planiranom zločinu. Prethodili su mu i još uvijek se propagiraju najmračniji mitovi, izgrađeni na primitivnoj svijesti osvete, po kojoj treba rušiti, paliti, ubijati, ponižavati i mučiti na najsvirepije načine.

Teško je s takvim saznanjima i u takvom okruženju živjeti, radovati se životu i kovati planove za ljepšu budućnost.

Ipak, iz dana u dan se trudimo da gradimo svijet koji će nalikovati onome na što nas Uzvišeni poziva: **O vjernici, svi živite u miru i ne idite đavoljom stazom, on vam je neprijatelj otvoreni!** (El-Bekare, 208).

U našoj srži, koja izvire iz naše vjere, jeste otvorenost i život u skladu sa sobom samim, ali i s drugima. Mi ne možemo zanemarivati Allahove naputke na to. On nas upozorava: **Zašto govorite ono što ne činite?** (Es-Saff, 2).

Zato smo ohrabreni što se slobodni svijet osmjelio da pokuša ušutkati one koji su sve granice zla prešli, zločince slavili, a žrtve ponižavali. Svjetski glas o Genocidu u

Srebrenici, makar na jedan dan svakoga jula u godini, može pokrenuti društvene procese, zajedničke za sve nas.

Veliki je to čin solidarnosti, priznanja i odbrane dostojanstva porodica žrtava. Za nas, bosanske muslimane, posebno je važno da, makar i na simboličkoj ravni, postoje ljudi i vlade koje se žele suprotstaviti zlu, prihvatiti žrtvu i učiniti što je potrebno da majke Srebrenice osjete nježnost i ljubav od ljudi. Taj čin svjetske empatije i solidarnosti treba da bude ibret za sve nas, da iz zla koje se dogodilo u našoj zemlji i koje je u Srebrenici doživjelo svoj vrhunac uzmemo pouku o krivom putu.

Naše misli su i s drugim ljudima našega vremena, iscrpljenim od rata u kojem su pogažena sva ljudska prava. Vijesti koje do nas svakodnevno dopiru govore nam o neizrecivoj ljudskoj patnji koju gledamo. Govoriti danas o kriminalnoj i političkoj krivnji onih koji posjeduju moć, a koji učestvuju u zločinima u Ukrajini i Gazi, sasvim je suvišno. Oni će jednog dana morati stati pred sud i polagati račun za svoja nedjela; u protivnom, skončat ćemo u bezdanu zla iz kojeg neće biti izlaza. Ali, šta ćemo s moralnom krivicom naroda u čije ime se zločini čine? I, na koncu, šta je sa metafizičkom krivnjom svih nas, koji to, manje ili više, nijemo posmatramo? Ne, niko od nas neće umaći pravdi, ma koliko mislili da smo Božijem sudu nedostupni.

Danas, više no ikada prije, prijeko je potrebna naša odlučnost da se obračunamo sa zlom koje se može zametnuti u nama samima. Pred nama je dug put koji moramo preći. Susretat ćemo se s ohrabrenjima i podmetanjima, prijateljima i neprijateljima. Ali, i prije nas su narodi imali ista ili slična iskušenja. Trebamo učiti od drugih i druge podučavati onome što znamo i što smo preživjeli.

U onome što se događalo u Srebrenici je objašnjenje svim ljudima i putokaz i pouka onima koji se Boga boje. Mi ne gubimo nadu u Božiju milost da će On izliječiti srca onih koji nose odgovornost za sudbinu svijeta. Tu svoju nadu i hrabrost crpimo iz Njegova govora, kojim nam se obraća: **I ne gubite**

hrabrost i ne žalostite se; vi ćete pobijediti ako budete pravi vjernici. (Alu Imran, 139).

Draga braćo i sestre!

Nemojmo dopustiti nečasima da nas obeshrabre na putu istine. Neka nam Srebrenica i svjedočanstva o njoj budu povod i podsticaj da radimo još više na širenju istine o onome što se dogodilo. Sva-ko od nas može dati svoj doprinos, u kući, u školi, u mektebu, na univerzitetu; u razgovorima s ljudima širom svijeta. Istina o Srebrenici je potrebna svim ljudima na Zemlji. Neka Srebrenica bude znak mira i pomirenja, znak nade i ohrabrenja, da smo spremni suočiti se s istinom i pravdom, ma koliko ona bila teška. Mi vjerujemo da nas samo istina može izbaviti iz zablude i vratiti na pravi put.

Gospodaru naš,

oprosti nama i braći i sestrama našim koji su nas pretekli u vjeri,

budi nam milostiv na Danu suda.

Gospodaru naš,

ne kazni nas ako zaboravimo ili što nehotice učinimo!

Ne tovari na nas breme, kao što si ga tovario na one prije nas i ne stavlaj nam u dužnost ono što ne možemo podnijeti.

Pobriši naše grijehе i oprosti nam.

I smiluj se na nas.

Amin!

